

Favoriete werkvorm: ‘Speed sparren’

Saskia Tjepkema & Ans Grotendorst

Geschikt voor:

Speed sparren is een vorm van intervisie die energie creëert in de groep: iedereen is tegelijk in actie! Het is daarmee een prettige manier om een dag, of zelfs een traject, te starten. Of om een middagdeel te beginnen.

Hoe werkt het?

1. Deelnemers formuleren een vraagstuk of een aanpak waarover ze willen sparren. Liefst rond *één thema* (een dilemma in het beroep, een soort beroepsactiviteit,..) of een bepaald soort vraag (ontwikkelvraag, trends in het werk...)
2. Zet de stoelen paarsgewijs in de ruimte, in een lange rij of twee rijen. Een carrousel-opstelling kan ook: maak dan een binnen- en een buitenkring. Positioneer de stoelen zodanig dat mensen elkaar recht aankijken. Er ontstaan kleine tweegesprekken.
3. Deel de groep in tweeën: vragers en sparring partners. Als je een oneven aantal hebt, kun je zelf meedoen als sparring partner.
4. De vragers leggen hun vraag, dilemma of observatie voor aan een collega, en sparren 10 minuten. Dan ronden ze het gesprek af. De vragers schuiven een stoel op en leggen hun vraag – inclusief nieuwe inzichten uit het eerste gesprek – voor aan een tweede collega. Weer 10 minuten. Tenslotte volgt een derde ronde van nog eens 10 minuten.
5. Na de derde ronde las je 3 minuten *absolute stilte* in. De ‘vragers’ ordenen hun input, schrijven belangrijke nieuwe inzichten en gedachten op. De ‘sparring partners’ worden nu vragers en bereiden een vraag voor waarop zij op hun beurt graag feedback willen. De stilte is belangrijk. Een groot contrast met de drukte van het halfuur ervoor.
6. Vervolgens wisselen de rollen..., en herhaal je stap 4 en 5.

Nodig:

- Een uur de tijd
- Voldoende grote ruimte
- Minimaal 7-8 deelnemers, maar het kan ook met een heel grote groep!

Enkele tips

- Wees heel duidelijk in je instructies voor het wisselen van plaats. Bijvoorbeeld: ‘De vragers staan op en schuiven 1 plaats op, we draaien met de klok mee.’ Dat voorkomt gedoe (vertraging, concentratieverlies) tussendoor. De ‘speed’ is het aantrekkelijke van deze werkvorm.

- Kondig 1 minuut van te voren aan dat het einde van een ronde nadert, vraag iedereen het gesprek af te ronden. Ook dit zorgt voor vaart in het proces.
- Zorg dat het tijdens de tussenstop (stap 5) echt stil is. Mensen krijgen zoveel indrukken en inzichten binnen, moeten dit echt even 'oogsten'.
- Vergeet de stilte aan het eind niet. Ook de mensen die in tweede instantie vrager zijn hebben die even nodig.
- Kijk tijdens het proces goed naar de deelnemers: je kunt ongelooflijk veel waarnemen omtrent de manier waarop ze luisteren, feedback geven, vragen stellen etc. Heel informatief.

Combineren met andere intervisiemethoden

Veel intervisiemethoden werken 'vertragend': de kracht zit hem in het rustig analyseren en reflecteren op een vraagstuk, alvorens men naar oplossingsrichtingen gaat kijken. Vaak helpt de hele groep een deelnemer bij zijn of haar vraagstuk.

Speed sparren werkt daarentegen heel *snel*, de contacten met collega's zijn kort en krachtig. Bovendien wisselt men vragen en tips uit in tweetallen. En komt iedereen met een eigen vraagstuk aan de beurt. De kracht zit in de energie die de snelheid en herhaling genereren. Na drie rondes zijn mensen ook echt 'klaar': door je vraagstuk een paar keer te formuleren wordt helder waar de kern zit.

De werkvorm is goed te combineren met een 'vertragende' intervisietechniek: de groep doet dan eerst een rondje 'speed sparren' en gaat daarna met het vraagstuk van één deelnemer de diepte in.

Verschenen in: *Leren in ontwikkeling*, jrg. 6 (jan./febr. 2006) nr. 1/2, p. 33